

General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2012

**நவ திருட்டுக்கை
புதிய பாடத்திட்டம்**
New Syllabus

බුද්ධ ධර්මය පෙනත්තම් Buddhism

III

41 S I

පැය දෙකකි
இரண்டு மணித்தியாலம்
Two hours

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතරු සපයන්න.
  - * උත්තර පත්‍රයේ තියමින සේවානයේ ඔබේ විභාග අංශය ලියන්න.
  - * උත්තර පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපැන්න.
  - * 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතරුවිලින් තිවැරදි හෝ වචන ම ගැඹුපෙන හෝ පිළිතර තෝරාගෙන එය උත්තර පත්‍රයේ පසුපස දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (X) යොද දක්වන්න.
  - * එක් ප්‍රශ්නයකට ලක්ශ්‍ර 02 බැහින් මූල ලක්ශ්‍ර 100 යි.

1. පසුගිය වෙසක් පොහොටුව පෙරදීන කැනුදේහේන ජාතික පාසල් පැවැති ආම්ක කටයුතු අතර හාවනා වැඩසටහනක් ද විය. පළමුව මුද්ධානුපසන් හාවනාව වැඩු අතර අනතුරුව පැවැතියේ ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡාවකි. සමකාලීන මහණ බමුණ්න් අතර මුදුරදුන්ගේ විශේෂත්වය ගැන එහි දී ප්‍රකාශ වූ අදහස් කිහිපයක් පහත දක්වේ. ඉන් තිබුරදී අදහස ලෙස සැලැකිය හැකියේ,
    - (1) මුදුරජාණන් වහන්සේ සෙසු මහණ බමුණ්න් පිළිගත් දාශටි පසෙක ලා තව දැජට්ටෝයක් ඉගැන්වූහ යන්නයි.
    - (2) උත්වහන්සේ සෙසු සාම්ප්‍රදාය ඉගැන්වීම් සපුරා අසනා යුදී විදළහ යන්නයි.
    - (3) හාවනා මිනින් සිත එකඟ කළ හැකි යුදී ඉගැන්වූයේ මුදුරදුන් පමණකි යන්නයි.
    - (4) පිශේෂිපාතයෙන් ම යුතීම මුදුරදුන්ගේ සුවිශේෂ පිළිවෙතක් විය යන්නයි.
    - (5) ඇතුළු මහණ බමුණ්න් සිලවුත අනුගමනය කිරීමට ඉගැන්වූ නමුදු මුදුරදුන් එය සංයෝජනයක් ලෙස පෙන්වා දී ඇත. යන්න යි.
  2. මුදුරජාණන් වහන්සේගේ රුපකායෙහි ප්‍රකට වූ පුවිශේෂ ලක්ෂණ පිළිබඳ ව විස්තර වන ලක්ෂණ සූදුව අනුව මහාපුරුෂයකුගේ යටිපතුල්හි දහසක් අර ඇති නිම්වලදු සහිත නාමි සහිත හැම පුරුහින් ම පිරිපුන් මැත්තවින් බෙදී හිය පරතරය ඇති ලක්ෂණ පහළ වේ. මින් නියුවෙන පුවිශේෂ ලක්ෂණ හැඳින්වෙන්නේ,
    - (1) ආයනප්‍රේහි යන්නෙනි.
    - (2) මුදුනළන්තන්පාද යන්නෙනි.
    - (3) පාදනලසු වන්කළන්ඩානු. යන්නෙනි.
    - (4) පුෂ්පතිවිධිපාද යන්නෙනි.
    - (5) ජාලන්පාද යන්නෙනි.
  3. ලෝකය ගාස්ථන ද ලෝකය ගාස්ථන ද යනාදී ප්‍රශ්න දහය සමකාලීන මහණ බමුණ්න් අතර නිතර විමුදුමට ලක්ෂු නමුදු මුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ කිහිවක් දුකින් මිදීමට අදා තො වන බව පෙන්වා දුන්හ. ඒ පිළිබඳ ව මුදුරජාණන් වහන්සේ අනුගමනය කළ පිළිවෙත හැඳින්වෙන්නේ,
    - (1) වික්රව්‍යාකරණිය යනුවෙනි.
    - (2) එපතිය යනුවෙනි.
    - (3) අව්‍යුත්පත්තික යනුවෙනි.
    - (4) යොනීසා මනසිකාර යනුවෙනි.
    - (5) පුවිෂාවකි යනුවෙනි.
  4. ගුවන්විදු ධරුමදේශනයක ද මුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගැන මිනිමය වර්ණනා කරමින් වික්රීමානවිකාවගේ පුවන ඉදිරිපත් කෙරිණ. එහි අවසන්ව යදහන් වන අතද නිමියන් හා මුදුරදුන් අතර ඇති වූ සංවාදයෙන් ප්‍රකාශ වන්නේ මුදුරජාණන් තුළ පැවැති,
    - (1) පුරිසාධ්මසාරටී ගැණයයි.
    - (2) අසමස්ම සිල ගැණයයි.
    - (3) තාදී ගැණයයි.
    - (4) මහා ප්‍රඥාවයි.
    - (5) ධම්මානුපසසනාවයි.
  5. මුදුරජාණන් වහන්සේ හා රහනන් වහන්සේ යන දෙදෙනා සියලු දුක් නිම කළ බැවින් සමාන වන බව බැඳු බැල්මට පෙනේ. එහෙන් මුදුරජාණන් වහන්සේට පමණක් සීමා වූ දැනු විශේෂයක් ද ඇත. එය නම්,
    - (1) ආසවක්බය දැනුයයි.
    - (2) මහාකරුණාසමාපත්ති දැනුයයි.
    - (3) ඉදිරිවිධ දැනුයයි.
    - (4) පරවිත්තවිජානන දැනුයයි.
    - (5) දුක්ඛනිරාධ දැනුයයි.
  6. මුදු දහම ගැන ක්‍රියාවක් කළ පාසල් ගිණුයකු විසින් එය උච්චිලේදාවාදී තො වන බවත් ලෝකය ගාස්ථන යුදී එහි කියවී තැනි බවත් පර්ලොවක් තැනුයි පිළිගැනීමට මුදු දහම අකුමුති බවත් පැහැදිලි කර ලදී. මේ තත්ත්වය මුදු දහමේ විශේෂ ලක්ෂණයකුදී පැවැතු මිහුගේ මතය වූයේ,
    - (1) මුදු දහම අනුව හවාම් ආනමයක් ඇත යන්නයි.
    - (2) ගාස්ථනවාදයට මුදු දහම කෙළින්ම විරුද්ධ ය යන්නයි.
    - (3) සියලුල අනීත්‍ය වූව ද සන්නවා දිගින් දිගට සසර ගමන් කරයි යන්නයි.
    - (4) මියයන තැනුන්තා ම තැවත උපදී යන්නයි.
    - (5) මුදු දහම අනාතම් ධරුමයකි යන්නයි.

7. සුදු දහම දේව කේත්සිය, දේව ධරම හෝ දේවානාවරණ යන පදචිලින් හැඳින්වීය නොහැකි ය. එය මිනිසාගේ හිතපුව පිළිස්ස උතුම් මිනිසකු විසින් දේශීත ධරමයකි. ඉන් ඉගුන්වෙන විමුක්තිය ලාභකර ගත හැකිසේ ද මිනිසකුට ම ය. මේ අනුව තීවුරදී අදහස වන්නේ,
- (1) ත්‍රිපිටිකයේ කිසිදු තැනක දෙවිදේවතාවුන් ගැන කියවී තැන යන්නයි.
  - (2) මතු බුදුවන දෙවිවරුන් පමණක් ගොදුධියන් විසින් විශ්වාස කළ පුතු ය යන්නයි.
  - (3) දේව ඇදහිලි දුකින් මිදීමට උපකාර තො වේ වෙ යන්නයි.
  - (4) බුදුරජාණන් වහන්සේ සමකාලීන දේව විශ්වාස සියලුල තදින් විවේචනය කළහ යන්නයි.
  - (5) ගොදුධ දෙවිවරුන් ගැන පමණක් අප විශ්වාස තැබූ ය පුතු ය යන්නයි.
8. අනුස්සව ආදිය නොකිලිගැනීමටත් තම තමා විසින් කුසලාක්ෂණ දත් පුතු බවටත් කාලාම පුතුයේ දී බුදුරජාණන් වහන්සේ දී ඇති උපදෙස්විලින් පැහැදිලි වන්නේ,
- (1) සියලු සාම්ප්‍රදායික ඇත මාර්ගවලට බුදු දහම සපුරා විරුද්ධ බව ය.
  - (2) බුදු දහමෙහි ඉගුන්වෙන සිනිමේ හා විමසීමේ නිදහස සියලු සිමා බැහැර කොට ඇති බව ය.
  - (3) වෛදික මෙමුණන් මෙන් සම්ප්‍රදායකට ගැනී නොවී සිරීමට පමණක් බුදුරුදුන් අනුශාසනා කරන බව ය.
  - (4) ත්‍රිවිධ රත්නය හැර අන් සියලු කරුණු පිළිබඳ ව විමසීමට ගොදුධියකට නිදහස ඇති බව ය.
  - (5) සිනිම හා විමසීම වගකීමෙන් තොර තීදහසක් හැටියට බුදු දහම අදහස් නොකරන බව ය.
9. "සන්දීවික" යන පදයෙන් කියුවෙන ධරමරත්නයේ ගුණය කවර අර්ථයක් ප්‍රකාශ කරන්නේ ද යන කාරණය පිළිබඳ ව අවසිල් සමාදන්ව සිටි උපාසක - උපාසිකාවන් අතර ඇති වූ සාකච්ඡාවක දී පහන සඳහන් අදහස් ප්‍රකාශ විය. ඉන් තීවුරදී වන්නේ,
- (1) මෙලොව දී ම අන්දකීමෙන් දත් හැකි බවයි.
  - (2) දහම අවබෝධ කිරීමෙන් පමණක් තීවන් පසක් කළ හැකි බවයි.
  - (3) බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් මේ දහම ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් දත් බවයි.
  - (4) බුදුන් වැද දහම අන් දාෂ්ටේගිකයකට දනගත හැකි තො වන බවයි.
  - (5) බුදු දහම සම්ඟ දාෂ්ටේයන් බවයි.
10. උගලෝකාරාථ සංවර්ධනය අයග කිරීම සහ ඒ සඳහා උපදෙස් දීම බුදු දහමේ විශේෂ ලක්ෂණයකි. මේ අනුව බුදු දහම, පරලොව සැපනට පමණක් මිනිසුන් යොමුකෙරෙන ඉගුන්වීමක් හැටියට හැඳින්වීය නොහැකි ය. මෙලොව සහ පරලොව සංවර්ධනය එක සේ ඉගුන්වෙන සුපුකට බුද්ධ දේශනාව,
- (1) දමිසක් පැවතුම් පුතුයයි.
  - (2) ව්‍යුහස්ථාපක පුතුයයි.
  - (3) සම්මාදිවිධි පුතුයයි.
  - (4) කරණීයමෙන් පුතුයයි.
  - (5) සහිය පුතුයයි.
11. ගොදුධ පැවිද්ද බුද්ධිකාලයේ සිට ම විකාශයට පත් වූ සංස්ථාවකි. එම විකාශයේ දෙවින අවස්ථාවේ දී ඇතිවූලේ,
- (1) සාම්බෝර පැවිද්දයි.
  - (2) අවියරුධීම් පටිගහන පැවිද්දයි.
  - (3) සරණාගමන පැවිද්දයි.
  - (4) හිකුණී පැවිද්දයි.
  - (5) ඒහිනිකු පැවිද්දයි.
12. සංසරන්නය වැදීමට යොදාගැනීම පාඨයෙහි සංසයාගේ ගුණ අතර "ආභාෂයා" යන්න ද වේ. එහි ධරමානුකළ අර්ථය වන්නේ,
- (1) වැදීමාව දන්දීමට සුදුසු යන්නයි.
  - (2) සහස්‍ය කොට දත් පිළිගැනීමට සුදුසු යන්නයි.
  - (3) දහමිකරුණු අසාගැනීමට සුදුසු යන්නයි.
  - (4) සිවිපසය පිළිගැනීමට සුදුසු යන්නයි.
  - (5) වැඩිහිටින තැනට ගොස සුරා කිරීමට සුදුසු යන්නයි.
13. බුදුරජාණන් වහන්සේ විනය ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාව්‍ය කාලයක් ගත් බව ගොදුධ මුලාගුයවල සඳහන් වේ. සාරීසු මහරභන් වහන්සේ විනය ශික්ෂා පනවන්නැයි බුදුරුදුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටි විට බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙසා විදුරන්නේ සංසයා වහන්සේ අතර ආසවිධානිය ධරම පහළ වූ පසු විනය ශික්ෂා පනවන බව ය. මේ කියන ධරම සංඛ්‍යාවට ඇතුළත් නො වන්නේ,
- (1) දනළගත් හික්ෂුන් බහුල වීම ය.
  - (2) සපුනට උපදින ලාභ ප්‍රයෝගන වැඩි වීම ය.
  - (3) වැඩිහිටි හික්ෂුන් බහුල වීම ය.
  - (4) බුහුම්වරයයට කුලුල්වන පරිදි හ්‍රියාකිරීම ය.
  - (5) සාමාජික සංඛ්‍යාව වර්ධනය වීම ය.
14. අවමසකට වරක් සම්මත සිමාවක දී උපෝසථ කරමය කළ පුතුයැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් හික්ෂුන්ට අනුදන වදා ඇතු. එවැනි උපෝසථ කරමය දී පෙරකිස නිමවන හික්ෂුන් වහන්සේලා,
- (1) ප්‍රාතිමෝක්ෂය දේශනා කරති.
  - (2) හික්ෂු අධ්‍යාපනය ගැන සාකච්ඡා කරති.
  - (3) රෝගී හික්ෂුන් වහන්සේලාට උපස්ථාන කරති.
  - (4) දහම් පාසල් සංවර්ධනයට විධිවිධාන යොදති.
  - (5) බුදුසුනට ඇතියෝග මොනවාදයැයි හඳුනාගනිති.
15. උපසපන් හික්ෂුවක විසින් සමාදන්ව විසිය පුතු ශික්ෂාපද මොනවාදයැයි හික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි සඳහන් වේ. ඒ අනුරෙන් හික්ෂුන්වය අහිමි කරන විනය විරෝධී හ්‍රියා, සතර පාරාජික ධරම යනුවන් හැඳින්වේ. පහන දක්වෙන කරුණු අනුරෙන් පාරාජික ධරමයක් වන්නේ,
- (1) සෙසු හික්ෂුන් සමහ කළහ කිරීම ය.
  - (2) සතුන් මැළීම ය.
  - (3) තමා තුළ තැනි ගුණ ඇතුළුයි හීම ය.
  - (4) සහස්‍ය දේපළ අනිසි ලෙස පරිහරණය කිරීම ය.
  - (5) මත්පැන් මත්ද්ව්‍ය හාවන කිරීම ය.

16. ප්‍රථම ධරුම සංගායනාවට හේතු වූ කරුණු රාජීයක් මූලාශ්‍රයෙහි සඳහන් වේ. ඒ අනුරෙන් එකක් ලෙස සැලකිය නො හැකියේ.
- (1) බුද්ධ පරිහිරවාණයෙන් පසු ධරුමය සහ විනය එක්ස්ස්කර පාවිධානය කිරීම ය.
  - (2) අනාද මහරජනත් වහනසේට විරුද්ධව ඉදිරිපත් කෙරුණු වෝදනා සලකා බැලීම ය.
  - (3) සුහුද හිකුතුවතේ අභ්‍ය විවනය ය.
  - (4) බුදුරුදුන් ධරුමාන කාලයේ පවා පැවැති මතපේද ය.
  - (5) එකල ජීවන් වූ රජදරුවන් ගාසතික තත්ත්වය ගැන කළකිරීමට පත්ව සිටීම ය.
17. දෙවන ධරුම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල රාජීයක්. ඒ සියලුල ගාසන ඉතිහාසයේ වැදගත් සහ්යීස්ප්‍රානයක් වෙත අඟ් අවධානය යොමු කරවයි. ඉන් වැදගත් කරුණක් වන්නේ,
- (1) අඩිඛරුම පිටකය පහළ වීම ය. (2) හිකුතු සංසයා අතර සමහිය හින්න වීම ය.
  - (3) මහායාන බුදු දහම පහළවීම ය. (4) විනයධර හිකුතුන්ගේ බලය පිරිහියාම ය.
  - (5) කුඩා - අනුකූලා ගික්හා පද පිළිබඳ එකඟන්වයක් ඇති නොවීම ය.
18. බුදුරජාණන් වහනසේ පිරිනිවීමට ආසන්න සමයේ කුඩා - අනුකූලා ගික්හාපද සමුහනය කිරීමට හිකුතුන් වහනසේලාව අවසර දුන්හ. එහෙන් ප්‍රථම ධරුම සංඛීයේ දී එම ගික්හා පද මොනවාදයේ තීරණය නොකෙරිණි. හිහියන්ගෙන් එල්ලවිය හැකි වෝදනා සැලකිල්ලට ගැනීම උට හේතුව විය. කුඩා - අනුකූලා ගික්හාපද කුඩීමට බුදුරුදුන් දුන් අවසරය සඳහන් වන්නේ,
- (1) තීකායසංග්‍රහයේ ය. (2) සමන්තපාසාදිකාවේ ය. (3) දීපච්චයේ ය.
  - (4) දිස්ත්‍රිකායේ ය. (5) වුල්ලවිගැජපාලියේ ය.
19. පාලි අවුවා සහ ව්‍යුහයා අනුව ධරුමාගේක මහරජතුමා සැට දහසක් අනා තීරුපකයන් සපුනෙන් තෙරපා හැඳීමට ද යේෂ වූ හිකුතුන් වහනසේලා බුදු දහම අනුව ගික්ෂණය ලැබූ හැටියට තීරණය කිරීමට ද ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ පැණය බුදුරජාණන් වහනසේ ක්වර වාදියෙක් දී යන්නයි. මේ පැණයට තීවුරදි පිළිනුර හැටියට පිළිගැනීන්නේ,
- (1) යථාරථවාදියෙකි යන්නයි. (2) විහැජවාදියෙකි යන්නයි.
  - (3) හේතුප්‍රාදියෙකි යන්නයි. (4) විනයවාදියෙකි යන්නයි.
  - (5) අනාත්මවාදියෙකි යන්නයි.
20. තුන්වන ධරුම සංගායනාවන් පසු විවිධ රටවලට ධරුමදුනයින් පිටත්කර යුතුවූ බව ගාසතික වාර්තාවල සඳහන් වේ. ඒ අනුරෙන්, ස්වර්ණුන් නමින් හැඳින්වූ වර්තමාන මියෙන්මාර දේශයට වැඩිම කළ ධරුමදුනයන් වහනසේලාගේ ප්‍රධානත්වය උපුලත ලද්දේ.
- (1) මෙක්කින්තික මාහිමියන් විසිනි. (2) ඩම්මරක්වීන මාහිමියන් විසිනි.
  - (3) සෝං, උත්තර මාහිමිවරුන් විසිනි. (4) මහාමින්ද මාහිමියන් විසිනි.
  - (5) මහාද්වා මාහිමියන් විසිනි.
21. බුදුරුදුන් විසින් උපසපන් හිකුතුන් වහනසේලා සඳහා පත්වන ලද විනය ගික්හා වරින්වර සංයෝධනය වූ අතර ප්‍රථම ධරුම සංඛීයේ දී ඒ සියලුල සංගායනා කොට තුම්බුකුලව සංග්‍රහ කරන ලදී. එම සංග්‍රහය තුළ විනය ගික්හා විවිධ කොටස්වලට වර්ග කොට ඇත. එම වර්ගීකරණයට ඇතුළත් නො වන්නේ,
- (1) සංසාධිස්ස ය. (2) තිස්සුගිය පාවිත්තිය ය. (3) තීවුරණ ය.
  - (4) අතියන ය. (5) යෝඩියා ය.
22. සූත්‍ර පිටකය හඳුන්වා දෙමින් කේරී වාක්‍ය පහක් ලිවීමට අ.පො.ස. (උසස් පෙළ) හදරණ සිපු - සිපුවියන් පිරිසකට තියම කෙරිණි. ඉන් එන් ගිෂ්වයකු වන පිරිසෝම ඉදිරිපත් කළ පිළිනුරෙහි එක් ප්‍රකාශයක් පමණක් තීවුරදි විය. එම ප්‍රකාශය වූයේ,
- (1) සූත්‍ර පිටකය සම්මුති සහ පරමාර්ථ දේශනාවලින් යුක්ත ය යන්නයි.
  - (2) එහි බුද්ධභාසිත මෙන් ම ග්‍රාවකහාසින් ද ඇතුළත් වේ යන්නයි.
  - (3) දිස්ත්‍රිකායට ග්‍රන්ථ පහලාවක් ඇතුළත් ය යන්නයි.
  - (4) විපුද්ධීම්ගේගා අයන් වන්නේ බුද්ධක්‍රියාකායට ය යන්නයි.
  - (5) වඩාන් ම පැරණි යැයි පිළිගන හැක්කේ විමානවත්ප්‍රව හා ජ්‍යෙන්වත්ප්‍රව ය යන්නයි.
23. බුදුරුදුන් විසින් තවිනිසා දෙවලාව දී අඩිඛරුමය දෙසනලදු සැලකේ. තවිනිසාවන් දැක්වීම වැඩිම කළ බුදුරජාණන් වහනසේ දෙවනුව එක් ප්‍රධාන ග්‍රාවකයකුට අඩිඛරුමය දෙශනා කළ බව සඳහන් වේ. ඒ අනුව ප්‍රථම ආහිඩම්මික ග්‍රාවකයා ලෙස දක්වීන්නේ,
- (1) ඇරුපුන් මහතෙරුන් වහනසේ ය. (2) බක්කුල මහතෙරුන් වහනසේ ය.
  - (3) අනුරුද්ධ මහතෙරුන් වහනසේ ය. (4) ආනන්ද මහතෙරුන් වහනසේ ය.
  - (5) මහාකස්සප මහතෙරුන් වහනසේ ය.
24. ස්ථිත්තුවරූප පස්වන සියවසයේ දී සිංහල අවුවා පාලි හාභාවට පරිවර්තනය වූ බැවි ගාසන ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ. බුද්ධ ව්‍යවහාර තවදුරටත් පැහැදිලි කිරීම එහි දී සිදුවිය. පාලි අවුවා පිළිබඳ පහන සඳහන් ප්‍රකාශ අනුරෙන් තීවුරදි නො වන්නේ.
- (1) පැරණි එලරවාදි ඇයුරු පරපුරුණ පිළිගැනීම අනුව සම්පාදිත ය යන්නයි.
  - (2) පැරණි පෙළ දහමට සපුරා පට්ඨානී වේ යන්නයි.
  - (3) පැරණි ශ්‍රී ලංකික සමාජය දැනහැදිනගැනීමට ද උපකාරී වේ යන්නයි.
  - (4) හාරතීය ධරුමධරයන් මෙන් ම ශ්‍රී ලංකික ධරුමධරයන් ද අවුවා සම්පාදනයට මූලික වූ බව පෙන් යන්නයි.
  - (5) පාලි අවුවා සැපැසීමට පෙර හෙළවුවා සම්පාදනය කොට තිබේ යන්නයි.

25. පාලි හ්‍රිපිටක ධරමය තිවුරදී ව ගොහෝ කාලයක් පවත්වා ගෙන යාමට ඇප කුප වූ ආචාරය පරමිපරා, භාණක යන පදයන් හැඳිනුවුතු බව එතිහාසික මූලාශ්‍රය අනුව පැහැදිලි වේ. එම භාණකවරුන් අතරට නොගෙන්නේ. (3) මාතිකාභාණක ය.
 (1) දිසභාණක ය. (2) අංගුත්තරභාණක ය.
 (4) ටම්හාභාණක ය. (5) විනයභාණක ය.
26. නිසන්ධිනාතපුවුනුමා බුද්ධිකාලයේ විසු ගාස්තුවරුන්ගෙන් කෙනෙකි. පුවිශේෂ දහමක් දේශනා කළ නිසන්ධිනාත පුවුයන්ගේ ඉගැන්වීම් අතරට නොවෙන්නේ.
 (1) සියල්ල පුරුව කරමයෙන් සිදු වේ යන්නයි.
 (2) නිත්‍ය වූ ආත්මයක් ඇතු යන්නයි.
 (3) කරමක්ෂය කිරීමට දුෂ්කර විත පිරිය පුණු ය යන්නයි.
 (4) මුහුම සහව්‍යතාව පරම විමුක්තියයි යන්නයි.
 (5) කාය ක්‍රම මනෝ කරමයට විභා ප්‍රබල ය යන්නයි.
27. අග්‍රගණ්ඩු පුතුය මිනිස් සමාජයේ ප්‍රහාරය හා පරිණාමය විවරණය කරයි. වෙදින සහ මුජම්ත්‍ර මතවාද ද ගුම්ණ සම්පූද්‍යය අයත් මතවාද ද බැහැර කරමින් විභාගීය සමාජ පරිණාමයක් බුදුසමය හඳුන්වා දෙන්නේ එමහිනි. සමාජ පරිණාමය පිළිබඳ ගොඳ විවරණයෙහි නො තියවෙන කරුණක් වන්නේ,
 (1) සමාජය පරිණාමයට පත්වුයේ විවිධ හේතු ප්‍රත්‍යුම් අනුව ය යන්නයි.
 (2) සමාජ විෂමතාවලට පසුරා වශයෙහි පුත්තේ රාජ්‍ය පාලනය ය යන්නයි.
 (3) පරිසරය හා මිනිස් වර්යා අනෙකානා ප්‍රතිබද්ධ ය යන්නයි.
 (4) සමාජ පරිණාමයට තුවුදෙන සාකින සම්බන්ධ ආධාරක් ආධාරක්මික ය යන්නයි.
 (5) සන්නිධිකාර පරිශේෂය සමාජ පරිණාමයේ ප්‍රතිඵලයක් වේ යන්නයි.
28. අනිත්‍ය වූ ධරම නිත්‍ය නොව අනිත්‍ය ය. දුක් සහිත වූ ධරම පුබ නොව දුක් සහිත ය. අනාත්ම වූ ධරම ආත්ම නොව අනාත්ම ය. අපුහ වූ ධරම පුහ නොව අපුහ යැයි යථාග්‍රහ වූ අවපරිත වූ දක්ම ඇති පුද්ගලයා තුළින් ප්‍රකටවන වරින ලක්ෂණයක් නො වන්නේ.
 (1) ස්කන්ධාදි ධරම මගේ, මම වෙමි, මගේ ආත්මය වේ යැයි සිතා ත්‍රියා කිරීම ය.
 (2) අඩිමින ආභාවන් නොරිම ය.
 (3) අවලෝද්ධාමින් කම්පා නොවීම ය.
 (4) අවම ඉවිණවත් ඇතිව අපිස් පැවැත්මෙන් දිවි ගෙවීම ය.
 (5) අන්තවාදයකට නොවැවන මැදහන් වේ ය.
29. විශ්‍රාමිකයෙකුන විරසිංහ පරිසර පිනකාමියෙකි. පරිසරය රකිමට හා පෝෂණය තිරීමට ඔහු හිජාකලේ තම දහම් දෙනුමට අනුව ය. එම දෙනුමන් ත්‍රියා පිළිවෙනත් ඔහු වෙත ලැභාවිතයේ,
 (1) අග්‍රිව්‍යිජ්‍යාත්‍යන් පුතුයෙනි. (2) සිගාලෝවාද පුතුයෙනි. (3) වාසේවිය පුතුයෙනි.
 (4) අන්තලක්බණ පුතුයෙනි. (5) වනරෝප පුතුයෙනි.
30. පසුහිය ප්‍රත් පොහෝද සිල් සමාදන් වූ උපාසක - උපාසිකාවන් සමඟ කෙරුණු ධරම සාකච්ඡාවක දී සිගාලෝවාද පුතුය වෙත අවධානය යොමු විය. එහි පැවිද්දන් විසින් ශිලියන්ට තිව්වාමග කියා දිය පුතු යැයි පදන්න් වත බව ආරියදස උපාසක මහනා පැවුසුවේ ය. එය අසා සිටි පන්සල් පන්සින හාමුදුරුවේ ආරියදස උපාසක මහනා අදළ පුතුය තිවුරදී ව තේරුම් ගෙන කැනී බව පෙන්වා දුන්හ. උපාසක මහනාගේ වැරදී අදහස් තිවුරදී විය පුත්තේ,
 (1) සිල් සමාදන්වීමට අනුබල දීම ලෙස ය. (2) හාවනාවට උන්දු කරීම ලෙස ය.
 (3) දිනපතා පන්සල් යාම ලෙස ය. (4) දෙම්විපියන්ට ගරු කිරීම ලෙස ය.
 (5) ස්වර්ග මාරගය පෙන්වා දීම ලෙස ය.
31. බුදු දහම පෙන්වා දෙන පරිදී දුක එක් අනිත් සන්නානගත ය. අනෙක් අනිත් සමාජගත ය. සමාජගත දුක රිය ගැනීමට ද බුදු දහම මග පෙන්වීමි. පහන දක්වෙන ධරමජා අනුරෙන් එම දුක ප්‍රකාශවන ධරමජාය තුමක් ද?
 (1) සංඛ්‍යාතන පන්දුවුපාදනක්බන්ධා දුක්බා
 (2) සබඩ සන්නා මරිස්සන්වී
 (3) උප්පාදා පන්දුකායති. වයෝ පන්දුකායති. විතස්ස අංශ්‍යාලිත්තා පන්දුයති
 (4) දිලිදිය. පික්බවී දුක්බා ලොකප්මි.
 (5) ඉති ඉමස්ම්. කාය විවිධ ආබාධා උප්පාදිතන්ති.
32. දුකඩ නිරෝධය හාභාභාරයෙන් පැහැදිලි කිරීම පහසු නො වේ. එය උපමානුසාරයෙන් දැකිය නොහැකි ය. එහෙන් හාභාව තිවනෙහි ස්වභාවය දක්වීමට ඇති එක ම මාරගයයි. පහන දක්වෙන ප්‍රකාශ අනුරෙන් තිවනෙහි ස්වභාවය යම් තරමකට කියවෙනුයේ,
 (1) තිවන යනු බුද්ධාදී දෙනුමන්ගේ තිකෙලෙස් අන්දකීමය යන්නෙනි.
 (2) තිවන පාරලොකික විමුක්තියකි යන්නෙනි.
 (3) තිවන ආත්මාරාජ සාධනයකි යන්නෙනි.
 (4) තිවන පින්දහුම් කිරීමේ අගුජලයයි යන්නෙනි.
 (5) බුදුන් නොදුක තිවන් දැකිය නොහැකි ය යන්නෙනි.

33. ආරය මාරුගයෙහි පදනම සිලයයි. බුද්ධසෝජ මානිමියෝ ද ත්‍රිවිධ ශික්ෂාව විවරණය කෙරෙමින් පළමුව සිලය ම දක්වීහ. සයරදුක් නිමා කරලන්නේ සිලයයි පිහිටා සිත ද ප්‍රජ්‍ය ද වැඩිමෙනි. සිල ප්‍රතිපදව බුද්ධ වචනයෙහි දක්වා තැන්තේ,
 (1) ඉනුදියක් ලෙස ය. (2) පින්කිරියවතක් ලෙස ය. (3) පාරමිතාවක් ලෙස ය.
 (4) ධනයක් ලෙස ය. (5) දේව ගත්තු ව්‍යුත සමාදනයක් ලෙස ය.
34. පිරුට කුවක දුක් පිඩා ගෙනදීම් පිළිවෙත බුදුරඳන් විසින් විවාරයට ලක්කරන ලදී. එය සේවනය තොකට යුතු යැයි උත්ත්වන්හන්සේ වැදුලු. පිරුර තැවීමට අනුගමනය කෙරෙන පිළිවෙත්වල ප්‍රතිඵල හැටියට බුදුරඳන් පෙන්වා දුන් කරුණු අතරට තොවවෙන්නේ,
 (1) මෙලොව සැපත ද තැකි කරයි. කුවක දුකක් ම වේ යන්තයි.
 (2) පස්කම් සුවයෙහි ගිණු බව තැකිකර මිනිස් සිත පාලනය කරයි යන්තයි.
 (3) එය දුක් පහිතය, අනාරුයය, අවුබිද්‍යක ය යන්තයි.
 (4) එමගින් ආරයනාවය භාවනය කෙරෙන කුණ දරුණනයක් තුපදී යන්තයි.
 (5) වරිත සංවර්ධනය ඇුතිකෙරෙන තුයල් දහම්පු තොවැඩින් යන්තයි.
35. දුක සහ දුක තැකිකිරීම පරේවිව සමූජපාදය අනුව පැහැදිලි කෙරෙන මුලික කරුණු ය. එහෙන් වෙනත් අතිරේක ප්‍රස්ත්‍රන විෂයයෙහි ද පරේවිව සමූජපාද ධර්මය යොද ඇත. එමගින් පරේවිව සමූජපාදයෙහි පර්වකාලීත විශ්ව ව්‍යාජ්‍ය ස්වභාවය ප්‍රකට වේ. එම කරුණු අතරට වැශ්වන්නේ,
 (1) සිත දියුණු තොකිරීමෙන් සමාර සබඳතා බිඳවැවෙන අයුරු දක්වීම ය.
 (2) අකාරුයක්ම රාජ්‍ය පාලනය හා අරිදානාව ද හේතුවෙන් සමාරයෙහි දුසිරින් බහුල වන බව පෙන්වා දීම ය.
 (3) සමාධිය සිලයට උපකාරී තො වන බව පැහැදිලි කිරීම ය.
 (4) සියලු දාජ්‍රේ පසෙක ලා සම්බන්ධ දාජ්‍රේයෙහි එල්ල ගැනීමෙන් විමුක්තිය ලබාගත තැකිව ප්‍රකට කිරීම ය.
 (5) මැයි පිළිවෙත දුකින් මිදීමට පමණක් අදා වන බව දක්වීම ය.
36. 'සමල' හාවනාව පිළිබඳ තොයෙක් විස්තර, පාලි ත්‍රිපිටකයේ දක්තට ලැබෙන විවිධ සුනුවල සංග්‍රහ වේ ඇත. සමල හාවනාව හා බැඳුණු කරුණු පැහැදිලි කිරීමේ ද හාවනාව ගෙන තැනි ධර්ම පායයක් වන්නේ,
 (1) තුපලවිත්ත එකශේගතා සමාධි යන්ත ය. (2) එව් සමාහිත විත්තෙන් පරිසුද්ධ පරියාදනෙන යන්ත ය.
 (3) ටිනමිද්ධා විත්ත. පරිසායෙහි යන්ත ය. (4) විමුත්තස්මී. විමුත්තම්මි කුණ් තොති යන්ත ය.
 (5) පාම්ලක්කාන. උපසම්පර්ක විහරනි යන්ත ය.
37. සිලවිත් උපාසිකාව. දැනුම්ව දිවි ගෙවන මානාවකි. ඇය දිනපතා වික වේලාවක් මෙම් හාවනාවෙහි තිරින වෙයි. කාරුයක්මට සනුරින් දිවිගෙවන ඇය පුරුණ කරන මෙන් සිත තිසා ඇයට ලැබෙන අනුස්ථ අතර පරලේ ත්‍රිවිධ ප්‍රකට අදා වන්නේ,
 (1) පාපී සිහිත තොදුකීම ය. (2) ප්‍රසන්න පෙනුමෙන් අනුන් පැහැදිලිවීම ය.
 (3) මරණින් මතු පුගිනියේ ඉපදීම ය. (4) දේවාරස්ජාව ලැබීම ය.
 (5) තුම්මාව කළරිය කිරීම ය.
38. සුදු දාමට අනුව තුපලාකුසලකර්ම තිශ්වය කිරීමේ ද යොදගත යුතු තිරණායක දෙකක් ඇත. එනම් වෙනනාවේ ස්වභාවය සහ ත්‍රියාවට අනුරුප විපාක ය. ඒ අනුරුන් අනුරුප විපාක අනුව තුපලාකුසල තිශ්වය කිරීමට උගන්වා ඇති දේශනාවක් වන්නේ,
 (1) සිගාලෝවාද සුතුය ය. (2) අම්බලට්ටිකා රාභලෝවාද සුතුය ය. (3) බහුධාතුක සුතුය ය.
 (4) සම්මාදිවිධි සුතුය ය. (5) පත්තකම්ම සුතුය ය.
39. සන්තවියා උපන ලබන පුගනි හෝ දුෂ්ගති හෝ අප සතු සාමාන්‍ය දුනුමෙන් දකාගත තොහැකි ය. ඒ සඳහා විශ්ව සැදුණාධාරුන් අවශ්‍ය ය. එය විත්ත සම්පාදනයෙහි ප්‍රතිඵල විසාගෙන් උපදාව ගතහැකි අහිඳුනුවක් ලෙස ද යැලකේ. එය හැදින්වෙන්නේ,
 (1) දිඛිබ්බෝතැදුණා. නමිනි. (2) ආසවකබයසැදුණා. නමිනි.
 (3) පරවිත්තවිජානනසැදුණා. නමිනි. (4) ආසයානුසායසැදුණා. නමිනි.
 (5) දිඛිබ්බෝතැදුණා. නමිනි.
40. පුද්ගලයාගේ දියුණුව ද විමුක්තිය ද පුරුව කරමයට හෝ දෙවියට හෝ පිරි තොනැනුමිය යුතු බව බුද්ධ දේශනාවේ සඳහන් වේ. එවා අප්‍රතිහත දෙවියයෙන්, අධිෂ්ථානයෙන් හා තොපසුබස්තා විරෝධයෙන් ත්‍රියා කිරීම මත රද පවතී. මේ තන්ත්විය ප්‍රකාශ තො වන්නේ,
 (1) විරෝධ, පාඨන, පරකම යනුවෙනි. (2) අඟ්‍රේට්‍යාන, ආලස්ස, අවස යනුවෙනි.
 (3) අප්පමාද, බල, උවියාන යනුවෙනි. (4) ආයාස, පුරිසකාර, වායාම යනුවෙනි.
 (5) එම, අත්තකාර, අතිකාම යනුවෙනි.
41. පියසේන ත්‍රිවිධරන්නය විෂයයෙහි අවේවිපසාදය ඇත්තෙකි. එම ප්‍රසාදය දුර දිග සිතා විමුක් සහේතුකට උපන්නකි.
 එබදු භැදුනුවන්කම ඇතිකර ගැනීමට ඔහුට මග පෙන්වැයේ සුදු දහමේහි එන,
 (1) අන්ධිවැණුපමාව ය. (2) සාරෝපමාව ය.
 (3) වුල්ලන්පීප්පූපමාව ය. (4) සල්ලොපමාව ය.
 (5) අග්ගින්බෝපමාව ය.

42. ආලේව අෂ්ටමක සීලය, පසුව සීලය මෙන් නිත්‍ය සීලයක් වශයෙන් පුරුදු පුහුණු කොට අඩුදැරුවන් පෝෂණය කෙරෙමින් හිමි ජීවිතය ගත කළ හැකි ය. එම ආලේව අෂ්ටමක සීලයෙහි අවසන් සික්ෂා පදය හැර ඉතිරි සික්ෂා පද හතෙන් කියවෙන්නේ,
- (1) වැඩිහිටියන්ට පමණක් අදාළ ප්‍රතිපදවකි.
  - (2) මූහ්මතාරී ජීවිතයකට කෙමෙන් යොමුවීමකි.
  - (3) පොහොය දිනවලට අදාළ නො වන සීලයකි.
  - (4) දස අකුසල්වල මුලට එන අකුසල් හතෙන් වැළැකිමකි.
  - (5) නොකළ පුතු දේ නොකිරීමට වඩා කළ පුතු දේ මතක් කිරීමකි.
43. ආයු, වර්ණ, සැප, බල සහ ප්‍රඥ ලබාගත හැන්කේ පින් කිරීමෙන් යැයි බුදු දහම උගත්වයි. එවැනි සින්කිරියවන් දහයක් ඇත. එවායේ හන්වැන්නා 'අපවායනයයි.' ඉන් ඉගැන්වෙන්නේ,
- (1) පිදිය පුත්තන් පිදීම ය. (2) අල්පේවිජ ජීවිතයක් ගත කිරීම ය.
  - (3) පසකම් යැපතින් ඉවත්වීම ය. (4) එකට එක නොකිරීම ය.
  - (5) තිවන් මගේ ඉදිරියට ම ගමන් කිරීම ය.
44. සනර අගතියෙන් පුත්ක් තැනැත්තාගේ යසස අව පක්ෂයේ සඳ මෙන් අනුකූලයෙන් පිරිහි යයි. සනර අගතියෙන් මිදුණු තැනැත්තාගේ යසස පුර පක්ෂයේ සඳ මෙන් අනුකූලයෙන් වරධනය වේයි. මෙයේ සඳහන් වන්නේ,
- (1) ධම්මුස්ථානියේ ය. (2) අපියපරියෙහා සුතුයේ ය. (3) විසුද්ධිමාරුගයේ ය.
  - (4) සිගාලෝවාද සුතුයේ ය. (5) ධම්මුපදයේ ය.
45. සිවිලඩ විහරණ බුදු දහමේ එන කේන්ද්‍රීය මානව සාරධර්ම සම්බන්ධයකි. එවා අප්පම්ජ්ජා යන පදයෙන් හඳුන්වා ඇත. සමාජ සම්බන්ධතාවල යහ පැවැත්ත ඇතිකරන මෙම සාරධර්ම පිළිබඳ උසස් ම ආදර්ශය බුහුමය වෙතින් ප්‍රකටවුණු බව හාරිතිය විශ්වාසයයි. එහි 'ම්‍රිදිනා' යනු,
- (1) ප්‍රිතියෙන් වාසය කිරීම ය. (2) අනුන්ගේ යැපත දක සතුවුවීම ය.
  - (3) මිදු මොලොක් අයකා වීම ය. (4) පවිකම්විලින් මිදි තිවත්වීම ය.
  - (5) හැම අතින්ම පුත්ක මුදින වීම ය.
46. කවර රටක ව්‍යව ද ආර්ථිකය ගොඩනැගීමට රජය මැදිහන් වීම අනුවරාය බව බුදු දහම පෙන්වා දෙයි. එහි දී රජයෙන් ඉටුවිය පුතු වැදගත් හ්‍රියාමාරු තුනක් කුටුදන්ත සුතුයේ සඳහන් වේ. ගුම සම්පත සංවිධානය කිරීම සහ ආර්ථික අභිජනනයේ ඇතිකරන මෙම හ්‍රියාමාරු තුනෙන් එකක් නම්,
- (1) සුදුස්ස්සන්ට රැකියා ලබා දී යෝචන සරිලන ව්‍යුවපක පිහිටුවීම ය.
  - (2) සුදුස්ස ලෙස අයකරන බඟ පුරා සංවර්ධනයට යෙදුවීම ය.
  - (3) රටවැයියන් දහුම් දීවැපැවැන්මකට පුරුෂකරවීම ය.
  - (4) ගොවිනැන අනිවාර්ය කොට තීති පැනවීම ය.
  - (5) උපයන ධිනයෙන් පෙන්වන තිබුණු පිහිටුවීම ය.
47. සයර දක් සහිත ව්‍යව ද එහි යැප තැනි බව බුදු දහම් නොකියු වේ. සියලු දෙනාට ම ලැබිය හැකි යැපවිශේෂ බුදු දහම් සඳහන් වේ. කාමහෝගි හිහියකුට මොලොව දී ම ලැබිය හැකි යැප හතරක් ඇත. ඉන් පළමුවැන්නා ප්‍රකාශ වන්නේ,
- (1) සො න තස්සි කිෂ්ටි වාරෝම අප්පා වා බෙං වා අධිග්‍රෑහි සුබං යනුවෙති.
  - (2) සුබෙන සුබං අධිගත්ත්ත්ත් යනුවෙති.
  - (3) සො භෞගා මේ අන්ථිනි අධිග්‍රෑහි සුබං යනුවෙති.
  - (4) භෞගා ව තුන්ත්ත් පුස්ස්නින් ව කරුණීනි අධිග්‍රෑහි සුබං යනුවෙති.
  - (5) ද්වේ මේ හික්බවේ සුබං හිහිසුබං ව ප්‍රතිඵල්ප්‍රාංඡං ව යනුවෙති.
48. ධින්පායනය හා පරිගෝශනය පිළිබඳ මූලාශ්‍යක් තැබුයට රාසිය සුතුය වැදගත් වේ. කාමහෝගි හිහියන් අනුරෙන් ඕනුදුන්ගේ පැසසුමට ලක්වන්නේ කවරක්දී එම සුතුයේ සඳහන් වේ. එහි ලා සඳහන් වන කරුණු අතර දක්නට නො ලැබෙන්නක වන්නේ,
- (1) පරිත්‍යාග කිරීම හා පින්දහම් කිරීම ය.
  - (2) යැහැයිකම් නොකාට දහුම්ව ධිනය ඉපයීම ය.
  - (3) ධිනයෙහි හිඳුවීමේ ආදිතව දකින්න් හැසිරීම ය.
  - (4) ඉපසු ධිනයෙන් තමා යැපවන්ව විසිම ය.
  - (5) පසුවලි නම්න් ගැනෙන පරෝපකාරයෙහි තීරත වීම ය.
49. බුදුදුන් විදා දස සක්විතිවන් මගින් රජදරුවන්ගේ මෙහෙවර කෙබඳදී සිය වේ. ප්‍රජාහිවැදිය ම අරමුණු කොටගත් එම දස සක්විතිවන්ලින් එකක් නම්,
- (1) පැනතු තීති නොකැඩීම ය. (2) සියලු ජන කොටස්වලට ආරක්ෂාව යැපයීම ය.
  - (3) තැනිබැර අයට දන් දීම ය. (4) තොරු නොකිරීම ය.
  - (5) නොගැවෙනසුලු බව ය.
50. පැරණි ලක්දීව විසු බොද්ධ පාලකයෙක් අපරිහානිය දරම අනුගමනය කිරීමට හ්‍රියා කලේ ය. එහෙන් හෙතෙම තිරියන් සනුන්ට වඩා මිනිසුන් ජ්‍යෙෂ්ඨ යැයි කියීම් තිරියන් සනුන් සඳහා අහය දැමී ඇති නොකලේ ය. එහු විසින් කවරක ලදී,
- (1) රාජධර්මයෙහි. (2) සක්විතිවන්කි. (3) පසුවලියෙන් එකකි.
  - (4) සාගුහ ව්‍යුහවකි. (5) පාරමිතාවකි.

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙල) විභාගය, 2012 අගෝස්තු කළුවීප පොතුත් තරාතරප පත්තිර(ශයර් තර)ප පරිශ්‍ය, 2012 ඉකළුත්
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2012

බුද්ධ ධර්මය පෙනත්තම් Buddhism

III

41 S II

நவ திரட்டுக்கல்
புதிய பாடத்திட்டம்
New Syllabus

ଗ୍ରାମଦେହୀ

* I කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකක් ද, II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පිළිබඳ සපයන්න.

I කොටස

1. (i) බුදුරඳන් සැබැවින් ම මිනිසකු වූ එවට සූත්‍රාගත නිදුස්න් දෙකක් දක්වීන්න.

(ii) උත්ත්වහන්සේ ආශ්චර්යවත් මිනිසකු ලෙස සැලකෙනුයේ ඇයි දැයි පෙන්වා දෙන්න.

(iii) මහාප්‍රජ් යනු කුමක්ද් යි පැහැදිලි කරන්න.

(iv) "යථාවාදී තථාකාරී" බුදු ගුණයට නිදුස්න් දෙකක් සපයන්න.

(v) බුදුරඳන් අන්තර් පවත්දුන් අවස්ථාවක් විස්තර කරන්න.

(නොමු 20 ද.)

2. (i) බුදු දහම ගාස්වනවාදය පිටුවකින්නේ මත්ද් යි විමසන්න.

(ii) මධ්‍යම දේශනාවක් ලෙස බුදු දහම හැඳින්වීමේ යුක්තිය පෙන්වා දෙන්න.

(iii) "බුද්ධ විවනය මානව කෙන්දුය ය" පැහැදිලි කරන්න.

(iv) උගයාරල සාධනය යනු කුමක්ද් යි විස්තර කරන්න.

(v) "ප්‍රචිත්තත් වෙදින්ත්වා විශ්ක්‍රාති" යන්න අරපක්‍රමනය කරන්න.

(නොමු 20 ද.)

3. (i) බෝද්ධ සංස සමාජයට සමකාලීන පැවිදි සමාජවලින් ලැබේ ඇති ආහාර තුනක් දක්වන්න.

(ii) "හික්මු" යන්තට නිරව්‍යනයක් සපයන්න.

(iii) හික්මුන් සඳහා ආරාම ප්‍රතිග්‍රහණයට මුල පිරුණු හැරී පෙන්වා දෙන්න.

(iv) පේබියා යනු මොනවාද් යි විභාග කරන්න.

(v) උපසම්පදවී විකාශය තහවුරු කෙරෙන නිදුස්න් දෙකක් සපයන්න.

(නොමු 20 ද.)

II කොටස

4. (i) ප්‍රථම සංගායනාවට තුවිදුන් ගාස්තික වානාවරණය විස්තර කරන්න.
(ii) ගාසන විරස්ථිතිය උදෙසා එම සංග්ධීතිය උපකාර වූ අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
(ලක්ශ්‍ර 20 ඩ.)

5. (i) වෙළඳික යාග විධිවල අරමුණු හා කාර්ය සංයිදිධිය පෙන්වා දෙන්න.
(ii) යාගය පිළිබඳ ගොදු ආකල්පය සාකච්ඡා කරන්න.
(ලක්ශ්‍ර 20 ඩ.)

6. (i) "සකිනේ දම්මා අනත්තා" යන්න ධර්මානුකූලව විවරණය කරන්න.
(ii) බුදුසමය ආන්ම දැන්තියට තොවැටි සන්න්වයාගේ පැවැත්ම විග්‍රහ කළ අයුරු විමසන්න.
(ලක්ශ්‍ර 20 ඩ.)

7. (i) හාවනාව පිළිබඳ ව ශ්‍රී ලංකේය ගොදු දයන් අතර ඇති දුරමත දෙකක් ගෙනඟර දක්වන්න.
(ii) "දෙනික නීතියේ සාර්ථකත්වයට ද හාවනාව උපයෝගී වේ." විමසන්න.
(ලක්ශ්‍ර 20 ඩ.)

8. (i) දහුම් පාලනය යනු ක්‍රමක්දයී බුද්ධ වචනය අනුව පරික්ෂා කරන්න.
(ii) රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ ගොදු ඉගැන්වීම්වලින් තුනන ලෝකයට ලබාගත හැකි ආලේකය විමසන්න.
(ලක්ශ්‍ර 20 ඩ.)

三